

Прихована ціна болю: чому вона важлива для економіки та ринку праці вашої країни

Європейський день обізнаності про біль 2026: «Прихована ціна болю»

Соціально-економічний виклик

Хронічний біль може повністю заволодіти життям людини, порушуючи здатність працювати, спати, зосереджуватися та підтримувати щоденний розпорядок. Він уражає **20 % дорослого населення Європи** (приблизно 150 мільйонів осіб) і створює значний тиск на ринки праці, системи охорони здоров'я та національні економіки.

Коли страждають мільйони людей, наслідки виходять далеко за межі індивідуальних страждань. Сукупні прямі та непрямі витрати, пов'язані з хронічним болем, зокрема абсентеїзм (відсутність на роботі), презентеїзм (присутність на роботі за зниженої працездатності) та ранній вихід на пенсію, оцінюються в межах **від 3 % до 10 % ВВП на рік** у державах-членах ЄС. Попри цей значний тягар, хронічний біль значною мірою залишається поза рамками політики зайнятості та економічної політики й критично недофінансований у наукових дослідженнях.

Наслідки для ринків праці є глибокими. **Близько половини** людей, які живуть із хронічним болем, повідомляють, що він перешкоджає їхній здатності працювати, і доведено, що сильний хронічний біль зменшує ймовірність повної зайнятості на величину **до 20 відсоткових пунктів**. Оскільки Європа стикається з нестачею робочої сили та старінням населення, розв'язання проблеми хронічного болю є важливим для підтримання участі в ринку праці та економічної стійкості.

Основні рекомендації щодо політики

Щоб захистити європейські економіки та підтримати працівників, які живуть із хронічним болем, EFIC закликає національні уряди:

1. Інтегрувати хронічний біль до національних стратегій щодо неінфекційних захворювань (НІЗ), до рамок фінансування охорони здоров'я та до ініціатив соціальної політики, щоб зменшити його прямий і непрямий вплив на людей, роботодавців і суспільство.
2. Розробити кампанії громадського здоров'я для сприяння фізичній активності серед медичних працівників, пацієнтів і населення як першочерговий захід для зниження поширеності скелетно-м'язового болю

та для запобігання станам із високим ризиком розвитку вторинного хронічного болю (наприклад, інсульт, діабет).

3. Поліпшити доступ до своєчасних, мультидисциплінарних і орієнтованих на людину послуг для ефективного лікування як гострого, так і хронічного болю.
4. Забезпечити ранній доступ до біопсихосоціальної реабілітації для людей із гострим болем, приділяючи особливу увагу тим, хто має високий ризик несприятливого перебігу (наприклад, депресія, низькі очікування щодо одужання, соціально-економічна вразливість).
5. Посилити цільові потоки фінансування досліджень хронічного болю в межах національних дослідницьких структур, які охоплюють як профілактику, так і лікування.
6. Розробити інклюзивну політику зайнятості та підтримати заходи на робочому місці, які уможливають збереження роботи та, у відповідних випадках, повернення до роботи для людей із хронічним болем або з ризиком його виникнення.
7. Створити механізми фінансової та реабілітаційної підтримки для працівників із хронічним болем.
8. Посилити профілактику хронічного болю в межах політики охорони праці та безпеки на робочому місці.

Заклик до дії

Економічні та трудові витрати, пов'язані з хронічним болем, є прихованими, але рішення не обов'язково мають бути такими. Підвищуймо обізнаність про вплив хронічного болю на зайнятість і продуктивність, обстоюймо політику, що підтримує профілактику та своєчасну допомогу, і сприяймо адаптаціям на робочому місці, які допомагають людям залишатися на роботі або безпечно повертатися до неї. Діючи злагоджено вже сьогодні, ми можемо зменшити витрати на охорону здоров'я, посилити участь у ринку праці та поліпшити якість життя мільйонів європейців.

Дізнатися більше: <https://europeanpainfederation.eu/european-day-on-pain-awareness/>

Хештеги кампанії: #EPAD2026

З будь-яких питань або для отримання додаткової інформації звертайтеся, будь ласка, до melinda.borzsak@efic.org та angela.palomares@efic.org.